

Voltants del dolmen del Serrat del Duc

Sant Martí de Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: L'Abella
Emplaçament Bosc al costat de la riera d'en Vilà, passat el pont del tren un sender a la dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.76276
Longitud: 2.24335
UTM Est (X): 437104
UTM Nord (Y): 4623713

Classificació

Número de fitxa 08224 - 87
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític
Segle 2100-1500
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La superficialitat del jaciment no ajuda a la seva preservació
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 005AR00003
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 20/12/2001 - 01:00

Descripció

Zona coneguda des d'antic per la presència de dispersió de material lític i la proximitat del Dolmen del Serrat del Duc (Terme municipal de Centelles, Osona). En aquest sepulcre s'evidencia una variant local en forma poligonal de les Cambres Pirinenques, composta per 4 piles de conglomerat que sostenen una llosa de coberta. L'espai interior fa 2 m d'ample i una alçada d'1 m. Es tracta d'una petita cista oberta, de planta irregular amb tendència a la poligonal. Algunes de les lloses típiques han estat substituïdes per visibles blocs petris que li donen certa particularitat en el marc general del megalitisme proper. Actualment en queda l'esquelet constituït per 4 grans pedres que tanquen una cambra de petites dimensions, conservant in situ la llosa de la coberta. No resten evidències del túmul, ja que possiblement al estar emplaçat en una zona de pendent l'erosió hauria estat molt important. Segueix una orientació est a oest com la majoria de sepulcres. Són més aviat escasses les troballes realitzades a l'entorn d'aquest conjunt, tant per l'important espoli que ha sofert la zona com per l'espès bosc que envolta la zona.

Observacions:

L'estructura dolmènica del Serrat del Duc es troba ubicat dins el terme de Centelles (Osona), però pel fet d'estar just a la partió dels dos municipis es pot considerar que els voltants del dolmen afecten al terme de Sant Martí de Centelles.

Història

Aquest espai es pot considerar de gran interès arqueològic tant per la proximitat del dolmen com per les troballes realitzades. La zona va ser prospectada i el túmul excavat per A. Panyella i M. Tarradell al 1944. Posteriorment al 1961 s'hi realitzà una reexcavació i un estudi planimètric i topogràfic. Al llarg de la intervenció es recuperà poc material, escàs i fragmentat, a la terra de l'exterior del sepulcre. A la càmera interior no s'hi trobà pràcticament res donada la forta pendent del terreny.

Les troballes, consistiren en diversos fragments d'ossos humans, ceràmica i algunes denes de collaret. Concretament, diversos fragments humans de costelles, tibia i falange, un fragment de mandíbula inferior, que conservava en un dels seus alveols un premolar, 4 peces dentals i 5 molars d'adult.

La ceràmica trobada es centrava en escassos fragments de ceràmica informe i sense decoració, de pasta negra amb un desgredant tosc. Com objectes ornamentals destaca una dena circular de pecten fragmentada, de 5 mm de diàmetre i 3 d'espessor i 2 fragments de valva de pecten. Tot el material trobat fou dipositat al Museu Episcopal de Vic, on resta actualment.

Es desconeix l'existència de cap més sepulcre megalític a la zona, tot i que no seria estrany pensar en una ocupació durant el neolític d'aquesta zona ben comunicada al costat del Congost i a l'abast dels recursos més necessaris per tota comunitat humana. Aquesta zona de vies i passos permetria enllaçar la vall vallesana amb l'interior, a més de tenir importants recursos hidràulics i unes condicions òptimes per la caça i recol·lecció, sense deixar de banda una agricultura incipient. L'assentament d'aquestes poblacions es feia tant a l'aire lliure com en bauma i abric i els paral·lels més propers els tenim en el conjunt de dòlmens i menhirs dels municipis veïns de Seva i Aiguafreda documentant una àmplia ocupació de tota el territori de l'Alt Congost.

Bibliografia

AAVV. (1984). Història d'Osona. Ed. Eumo. Vic. p. 36-37. BATISTA NOGUERA, R. (1963). SEPULCROS MEGALÍTICOS DE LA COMARCA DE Vic. Corpus de Sepulcros megalíticos. España: Fascículo 2. Instituto de prehistoria y arqueología de la Diputación provincial de Barcelona. Barcelona. CURA, M.; VILARDELL, R. (1982). "El fenomen megalític a les comarques centrals de Catalunya". Ausa

X. Vic. p. 102-104. GUDIOL, J.M. (1914-1917). Butlletí del Centre Excursionista de Vic. Vol. I-II. Vic. MAÑÉ, A.; MARTÍNEZ, J.; MONTOLIU, J. (1990). "Aiguafreda, el Brull, Seva, Sant Martí de Centelles. Osona-Vallès Oriental". A Vètex, p. 127-130. TARRADELL, M.; PANYELLA, A. (1944). "Un nuevo sepulcro megalítico: el dolmen del Duc en San Martín de Centellas (Barcelona)". a Ampurias VI, p. 305. PERICOT, LL. Smc i cp p. 152. SOLÀ, F. (1983). "Aiguafreda" a Temes Aiguafredencs I. Ed. Humanitas. P. 9-11.

